

บทที่ 16

การเกิดผลผลิตจากการหมัก

16.1 คำนำ

การปรับปรุงขบวนการเกี่ยวกับเชื้อจุลินทรีย์ในการทำให้เกิดผลผลิตเช่น สารปฏิชีวนะ กรดอะมิโน หรือโปรตีน มีจุดประสงค์เพื่อให้ได้มากที่สุดสามประการคือ พืชผลหรือประสิทธิภาพในการเกิดผลผลิตต่อกรัมของซับสเตรต ความเข้มข้นของผลผลิต และอัตราความเร็วในการเกิดผลผลิต ลักษณะใหญ่ในการปรับปรุงเกี่ยวกับขบวนการได้ ถูกกำหนดไว้ในตารางที่ 16.1 ไม่ใช่ปัจจัยทั้งหมดที่ชี้แจงในตารางที่ 16.1 จะมีความสำคัญในทุกกระบวนการ อย่างไรก็ตามขบวนการสมัยใหม่ไม่มีปัจจัยใดที่ควรขาดการเอาใจใส่โดยสิ้นเชิง ลักษณะของขบวนการปรับปรุงทั้งหมดสี่ประการที่กล่าวไว้ในตารางที่ 16.1 เป็นพื้นฐานเกี่ยวข้องกับการแก้ไขให้เหมาะสมในการควบคุมเมตาโบลิซึมของ จุลินทรีย์

ตารางที่ 16.1 Features of fermentation process development

- I Initial selection of strain of organism
- II Determination of optimum values of temperature, pH value, tonicity and oxygen supply
- III Determination of optimum nutritional regimen and biomass concentration
- IV Modification of genetic structure of the organism to increase the product formation

โดยปกติ เมตาโบลิซึมจะถูกควบคุมเพื่อทำให้มีการผลิต เมตาโบไลต์ที่จำเป็นในปริมาณเพียง แคพอแก่ความต้องการ และอาจร่วมควบกับการผลิตในปริมาณเพียง เล็กน้อยของ เมตาโบไลต์ ทุติยภูมิซึ่งไม่จำเป็นต่อการเจริญเติบโต สิ่งนี้โดยปกติในทางปฏิบัติหมายถึงว่าแหล่งธาตุ การบอนทั้งหมดถูกเปลี่ยนแปลงไปเป็นชีวมวลและผลผลิตสุดท้ายของการ เมตาโบลิซึมเพื่อให้ ได้รับพลังงาน การปรับปรุงอย่างประสพผลสำเร็จในการทำให้เกิดผลผลิตที่ต้องการสืบเนื่อง มาจากการควบคุมเมตาโบลิซึมจนกระทั่งทำให้จุลินทรีย์มีการผลิตซึ่งมากเกินไป วิธีการที่ใช้ใน การรบกวนเพื่อควบคุมเมตาโบลิซึมของขบวนการหมักได้ถูกสรุปรวบรวมไว้โดย **Domain**

(1972a) เป็นที่น่าเสียดายว่าความรู้เกี่ยวกับเส้นทางของชีวสังเคราะห์ในการทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มักไม่เพียงพอแก่การที่จะปรับปรุงกลไกการควบคุมที่จุดซึ่งต้องการได้อย่างจริงจัง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหันเหมาใช้วิธีการคัดเลือกอย่างสะเปะสะปะจากจุลินทรีย์ที่นำเหล่าไปและด้วยสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงการผลิต ขอบเขตส่วนใหญ่ในการเปลี่ยนแปลงอย่างจริงจังเพื่อควบคุมเมตาโบไลต์ซึ่งมักถูกพบในการผลิตกรดอะมิโนและนิวคลีโอไทด์ต่าง ๆ ความเป็นไปได้ในการยับยั้งการสังเคราะห์ผลิตภัณฑ์ด้วยสิ่งที่เป็ผลผลิตเองได้ถูกกล่าวถึงโดย **Domain (1972b, p. 351)** และมีหลักฐานเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับการผลิตเมตาโบไลต์ทุติยภูมิแต่จากการศึกษาถึงการยับยั้งการหมักเพ็นนิซิลลินด้วยเพ็นนิซิลลินเองที่ความเข้มข้นสูงจึงได้พบตัวอย่างที่น่าสนใจ (**Gordee & Day, 1972**)

ผลผลิตจากการหมักถูกจัดแบ่งไว้เป็นหมวดหมู่ทั้งในตารางที่ 16.2 ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานความสัมพันธ์โดยโครงสร้างทางเคมีของผลิตภัณฑ์และการทำงานของจุลินทรีย์ ขบวนการสำหรับการผลิตแต่ละหมวดหมู่ของผลิตภัณฑ์มีหลักในการควบคุมบางอย่างร่วมกัน ตัวอย่างเช่นสารประกอบที่ใช้เป็นสารเก็บพลังงานปกติมักถูกผลิตขึ้นเฉพาะเมื่อแหล่งพลังงานไม่ใช่เป็นสิ่งกำหนดจากกักการเจริญเติบโต (**Wilkinson & Munro, 1967**) ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อาจถูกขับออกมาอยู่ในสื่อกลางการหมักหรือถูกเก็บกักเอาไว้ภายในเซลล์ ผลิตภัณฑ์ที่ถูกขับออกมานอกเซลล์อาจจะละลายหรือไม่ละลายในสื่อกลางการหมักก็ได้และการผลิตซึ่งมากเกินไปอาจนำไปสู่การตกตะกอนของผลิตภัณฑ์ตัวอย่าง เช่นการผลิตออกซีเตตราไซคลินเป็นต้น

คำว่าเมตาโบไลต์ทุติยภูมิ (**Secondary metabolite**) หมายถึงเมตาโบไลต์ที่มีความจำเป็นน้อยหรือไม่มีความจำเป็นต่อการเจริญเติบโต ตัวอย่างเช่นสารปฏิชีวนะและยิบเบอริลลิน เป็นต้น เนื่องจากการเมตาโบลิซึมในขั้นทุติยภูมิไม่มีความจำเป็นต่อการเจริญเติบโตสายพันธุ์ที่ไม่มีการผลิตเมตาโบไลต์ทุติยภูมิจึงอาจมีชีวิตรอดได้แม้ในขณะที่มีการเจริญเติบโตเป็นระยะเวลายาวนาน

เป็นที่น่าสนใจ เกว่ายังไม่มีการผลิตผลผลิตจากเชื้อจุลินทรีย์ในเชิงการค้าโดยวิธีการหมักแบบคงที่ทางเคมี ยกเว้นโปรตีนเพื่อเป็นอาหารและเปปเปอร์ท่อนั้น สิ่งนี้เป็นผลสะท้อนมาจากการทดลองเบื้องต้นซึ่งมักนิยมใช้ขบวนการหมักแบบเก็บกักและขาดความรู้เกี่ยวกับการควบคุมสภาวะที่สำคัญต่าง ๆ

ตารางที่ 16.2 Classification of fermentation products

Class	Examples
I End products of energy metabolism	Ethanol, methane
II Energy storage compounds	Glycogen
III Enzymes	
extracellular	Amylases
intracellular	β -Galactosidase
IV Structural components of cells	Single cell protein, antigens
V Intermediary metabolites	Vitamin B ₁₂ , amino acids, citric acid
VI Secondary metabolites	Antibiotics
VII Transformed substrates	Steroids
VIII Viruses	Poliomyelitis

16.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการความเร็วในการเจริญเติบโต กับอัตราการความเร็วในการเกิดผลผลิต

16.2.1 ผลผลิตที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโต (Growth-linked Product)

โดยทั่วไปอัตราการความเร็วในการเกิดผลผลิตถูกกำหนดได้โดย

$$dp/dt = q_p x \quad 16.1$$

ซึ่ง p = ความเข้มข้นของผลผลิต, x = ความเข้มข้นของชีวมวล และ q_p คืออัตราความเร็วเฉพาะในการเกิดผลผลิต เมื่อผลผลิตมีความเกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตหรือเกิดขึ้นรวมกันกับการเจริญเติบโต ปริมาณผลผลิตที่เกิดขึ้นจะเป็นสัดส่วนโดยตรงต่อชีวมวลที่เกิดขึ้น ทั้งนี้

$$dp = Y_{p/x} dx \quad 16.2$$

ซึ่ง $Y_{p/x}$ คือพีชผลหรือประสิทธิภาพในการเกิดผลผลิตที่อ้างอิงถึงปริมาณชีวมวลที่เกิดขึ้นจริงเป็นไปไควว่า

$$dp/dt = Y_{p/x} dx/dt = Y_{p/x} \mu x \quad 16.3$$

ถ้าแสดงพีชผลหรือประสิทธิภาพในการเกิดผลผลิตในรูปของซับสเตรคที่ถูกใช้ไปจะไควว่า

$$dp = Y_{p/s} ds \quad 16.4$$

ซึ่ง $Y_{p/s}$ คือที่ผลหรือประสิทธิภาพในการเกิดผลผลิตที่อ้างอิงถึงปริมาณซับสเตรคที่ถูกใช้ไป ดังนั้นจะได้ว่า

$$dp/dt = Y_{p/s} ds/dt = Y_{p/s} \mu x / Y_{x/s} \quad 16.5$$

ซึ่ง $Y_{x/s}$ คือที่ผลหรือประสิทธิภาพในการเจริญเติบโตของชีวมวลที่อ้างอิงถึงซับสเตรคที่ถูกใช้ไป เมื่อเปรียบเทียบกับสมการที่ 16.5 จะได้ว่า

$$Y_{p/s} / Y_{x/s} = Y_{p/x} \quad 16.6$$

อัตราการเร็วเฉพาะในการเกิดผลผลิตจะเป็นไปตามสมการที่ 16.1 และ 16.3 คือ

$$q_p = Y_{p/x} \mu \quad 16.7$$

ขบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตโดยทั่วไปมักเป็นขบวนการที่มีความจำเป็นต่อการทำงานของจุลินทรีย์ ในที่นี้รวมทั้งการผลิของค์ประกอบต่าง ๆ ของเซลล์ด้วย เช่น ผนังเซลล์และเอนไซม์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโต ที่ผลหรือประสิทธิภาพในการเกิดผลผลิต $Y_{p/x}$ อาจเป็นสัดส่วนโดยตรงต่ออัตราการเร็วในการเจริญเติบโตเฉพาะ ตัวอย่างเช่น การผลิตอาร์เอนเอ แต่มีตัวอย่างที่ผิดปกติอย่างหนึ่งคือการผลิตเอนไซม์ **glucoside 3-dehydrogenase** ของ ***Agrobacterium tumefaciens*** ซึ่งเปลี่ยนแปลงซูโครสไปเป็น 3-ketosucrose (Kurowski, 1974) ในกรณีนี้ $Y_{p/x} = k\mu$ ซึ่ง k คือค่าคงที่ ดังนั้น

$$q_p = Y_{p/x} \mu = k\mu^2 \quad 16.8$$

16.2.2 ผลผลิตที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโต (Non-growth-linked product)

การเกิดผลผลิตที่ไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตอาจเป็นไปได้ อย่างใดอย่างหนึ่งในสองแบบคือ ค่า q_p เป็นอิสระจากอัตราการเร็วในการเจริญเติบโต หรือมีการเปลี่ยนแปลงตามอัตราการเร็วในการเจริญเติบโตเฉพาะในวิถีทางซึ่งซับซ้อน ตัวอย่างในกรณีแรกคือการผลิตเพนิซิลลินโดย ***Penicillium*** ซึ่งเป็นอิสระจากอัตราการเร็วในการเจริญเติบโตเฉพาะที่ค่าสูงกว่าประมาณ 0.015 h^{-1} แต่สำหรับอัตราการเร็วใน

การเจริญเติบโตเฉพาะที่ค่าต่ำกว่าจะมีการเสื่อมสลายของกิจกรรมทางชีวสังเคราะห์เกิดขึ้น (Pirt & Righelato, 1967)

ค่า q_p ของผลผลิตที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตอาจมีความสัมพันธ์ซับซ้อนกับอัตราการความเร็วในการเจริญเติบโตเฉพาะได้ ตัวอย่างเช่นการผลิตเมลานินโดย Aspergillus niger (Rowley & Pirt, 1972) ซึ่งถูกแสดงโดยสมการ

$$q_p = q_p^{\max} - k\mu \quad 16.9$$

ซึ่ง q_p^{\max} และ k คงที่ การเกิดไซโคลเค็กซ์ตรินจากแป้งโดย Bacillus macerans (Lane Pirt, 1973) และการผลิตสปอร์โดย Bacillus subtilis (Dawes & Thornley, 1970) ก็ทำนองเดียวกัน

เมื่อการเกิดผลผลิตมีส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตแต่อีกส่วนหนึ่งเป็นอิสระจากอัตราการความเร็วในการเจริญเติบโตจะโคสมการคือ

$$q_p = Y_{p/x}\mu + \beta \quad 16.10$$

การเกิดผลผลิตสุดท้ายของ เมตาโบลิซึมพลังงานจะเป็นไปตามความสัมพันธ์ซึ่ง β ประกอบด้วยผลผลิตที่เกิดจากความต้องการพลังงานเพื่อการทำงานบำรุงหรือไม่เกี่ยวข้องกับการเกิดเอทีพีอย่างใดอย่างหนึ่ง การเกิดกรดแลคติกจากน้ำตาลโดย Lactobacillus สปีชีส์ต่าง ๆ จะเป็นไปตามแบบจำลองนี้ (Luedeking & Pirt, 1959)

16.3 อัตราความเร็วในการสลายตัวของผลผลิต

อัตราการความเร็วในการสะสมผลผลิตจะได้รับอิทธิพลจากอัตราการความเร็วในการสลายตัวของผลผลิต โดยทั่วไปอัตราการความเร็วในการสะสมผลผลิตจากการหมักแบบเก็บกักอาจเขียนเป็นสมการได้คือ

$$dp/dt = Y_{p/x}\mu x + \beta x - Z \quad 16.11$$

ซึ่งสองพจน์แรกทางขวามือของสมการที่ 16.11 หมายถึงการเกิดผลผลิตที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตตามลำดับ และ Z คืออัตราการความเร็วในการสลายตัวของผลผลิต พจน์ Z อาจเป็นส่วนสำคัญโดยตรงต่อความเข้มข้นของชีวมวลจากการสลายตัว

เกิดขึ้นเนื่องจากเอนไซม์ การสลายตัวของสารประกอบเก็บพลังงานอาจเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เมื่อแหล่งพลังงานถูกใช้หมดไปตัวอย่าง เช่น ไกลโคเจนในยีสต์
 เพนนิซิลินมีการสลายตัวไปเองอย่างเห็นได้ชัดและยังมีหลักฐานการสลายตัวของ เพนนิซิลิน
 โคบายเอนไซม์ในระหว่างการหมักอีกด้วย (Gorde & Day, 1972)

16.4 การเกิดผลผลิตจากการหมักแบบเก็บกัก

16.4.1 ในขณะเจริญเติบโต

การเกิดผลผลิตในขณะเจริญเติบโตของการหมักแบบเก็บกักด้วยช่วงระยะเวลาอันสั้น dt อาจกำหนดได้ว่า

$$dp = q_p x dt \quad 16.12$$

ซึ่ง x คือความเข้มข้นของชีวมวล (รูปที่ 16.1) ถ้าค่า q_p คงที่ ความเข้มข้นของผลผลิตภายหลังจากเวลา t จะถูกกำหนดได้โดย

$$\int_{p_0}^p dp = q_p \int_0^t x dt \quad 16.13$$

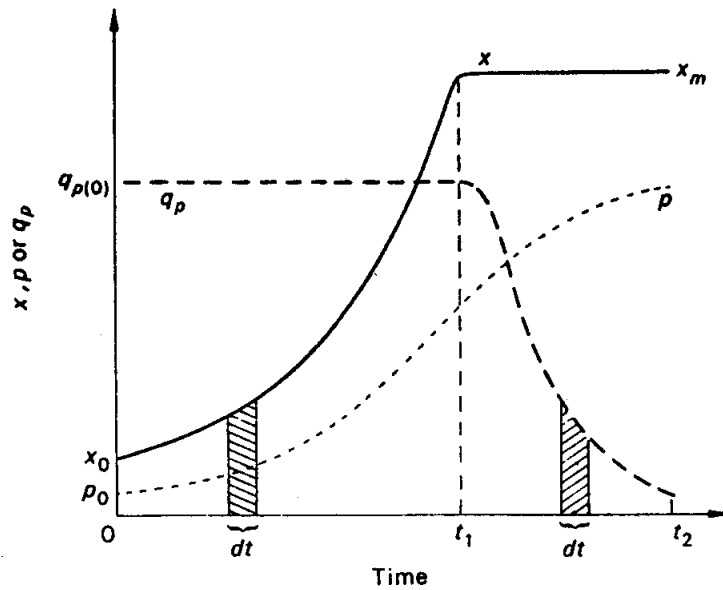
นั่นคือ

$$p = p_0 + q_p \int_0^t x dt \quad 16.14$$

ค่าอินทิเกรตในสมการที่ 16.14 อาจถูกประเมินได้จากพื้นที่ภายใต้เส้นกราฟ x, t ในทางกลับกันอาจอินทิเกรตเพื่อแสดงออกสำหรับ x ถ้าการเจริญเติบโตเป็นแบบขยายในสมการที่ 16.14 จึงอาจเขียนได้ว่า $x = x_0 e^{\mu t}$ ดังนั้น

$$p = p_0 + q_p x_0 (e^{\mu t} - 1) / \mu \quad 16.15$$

การเพิ่มขึ้นของชีวมวลอาจถูกทำให้เป็นเส้นตรงได้ถ้าใช้สเตรตที่กำหนดจากอัตราการเจริญเติบโตถูกป้อนเข้าไปด้วยอัตราความเร็วคงที่โดยใช้แคปซูลเพื่อการแพร่กระจาย (ตอนที่ 21.6)

รูปที่ 16.1 Product accumulation in a batch culture as a function of time. Symbols: x = biomass concentration, p = product concentration, q_p = specific rate of product formation.

16.4.2 การเสื่อมสลายของกิจกรรมสังเคราะห์

หลังจากการเจริญเติบโตหยุดลง อัตราความเร็วในการสังเคราะห์ผลผลิตในที่สุดก็เสื่อมลง การเสื่อมลงบางครั้งเริ่มขึ้นเมื่ออัตราความเร็วในการเจริญเติบโตตกลงถึงค่าวิกฤตอันหนึ่งซึ่งใกล้เคียงศูนย์ ถ้าถือว่า q_p คงที่จนกระทั่งการเจริญเติบโตหยุดลงที่เวลา t ต่อมาจะพบว่า q_p ลดลงดังแสดงในรูปที่ 16.1 ในระยะเสื่อมลงของกิจกรรมสังเคราะห์ถ้าพิจารณาการผลิควยช่วงเวลาอันสั้น dt จะได้ว่า

$$dp = x_m q_p dt \tag{16.16}$$

ซึ่ง x_m คือความเข้มข้นสูงสุดของชีวมวล ความเข้มข้นของผลผลิตที่เพิ่มขึ้นอาจถูกกำหนดได้จากสมการคือ

$$\int_{p_1}^{p_2} dp = x_m \int_{t_1}^{t_2} q_p dt \tag{16.17}$$

ซึ่ง p_1 และ p_2 คือความเข้มข้นของผลผลิตที่เวลา t_1 และ t_2 ตามลำดับ (รูปที่ 16.1)

ค่าอินทิเกรตของ $q_p dt$ คือพื้นที่ภายใต้เส้นกราฟ q_p และ t จาก t_1 ถึง t_2 ถ้าการเสื่อมลงของกิจกรรมเอนไซม์เป็นไปแบบขยายหรือการเสื่อมลงของเอนไซม์ดำเนินไปเป็นแบบปฏิกิริยาลำดับที่หนึ่ง ดังนั้น $dq_p/dt = Kq_p$ ซึ่ง K คือค่าคงที่ และ

$$q_p = q_{p(0)} e^{-Kt} \quad 16.18$$

ดังนั้น

$$\log q_p = \log q_{p(0)} - \frac{K}{2.30} t \quad 16.19$$

และความลาดเอียงของเส้นกราฟก็คืออัตราความเร็วในการเสื่อมสลายคงที่ K ช่วงเวลาครึ่งชีวิตของกิจกรรมจะเป็น $(\ln 2)/K$ การเสื่อมลงแบบขยายของกิจกรรมการสังเคราะห์ถูกพบว่าเกิดขึ้นได้ในระบบเอนไซม์ **glucoside 3-dehydrogenase** ของ ***Agrobacterium*** (Fenson & Pirt, 1972) ซึ่งมีเวลาครึ่งชีวิตค่าสุกประมาณ 8 ชั่วโมง ในกรณีของการสังเคราะห์เพนิซิลลินการเสื่อมลงถูกพบว่าค่อนข้างเป็นเส้นตรงมากกว่าเป็นแบบขยาย (Pirt & Righelato, 1967)

16.5 การเกิดผลผลิตจากการหมักแบบคงที่ทางเคมี

16.5.1 ลักษณะโดยทั่วไป

อัตราความเร็วในการเกิดผลผลิตจากการหมักแบบคงที่ทางเคมีถูกกำหนดได้โดยสมการ

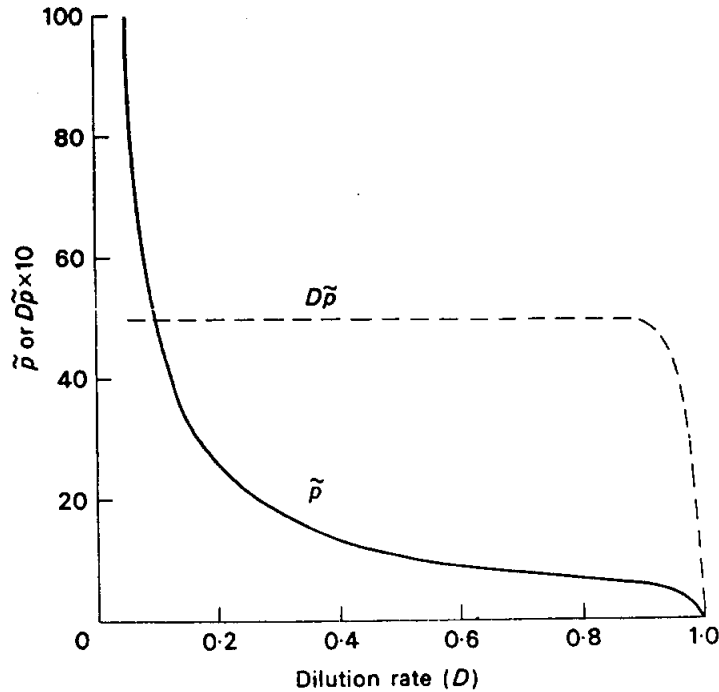
$$dp/dt = q_p x - Dp \quad 16.20$$

และอยู่ในสถานะมั่นคงคือเมื่อ $dp/dt = 0$

$$\bar{p} = q_p \bar{x} / D \quad 16.21$$

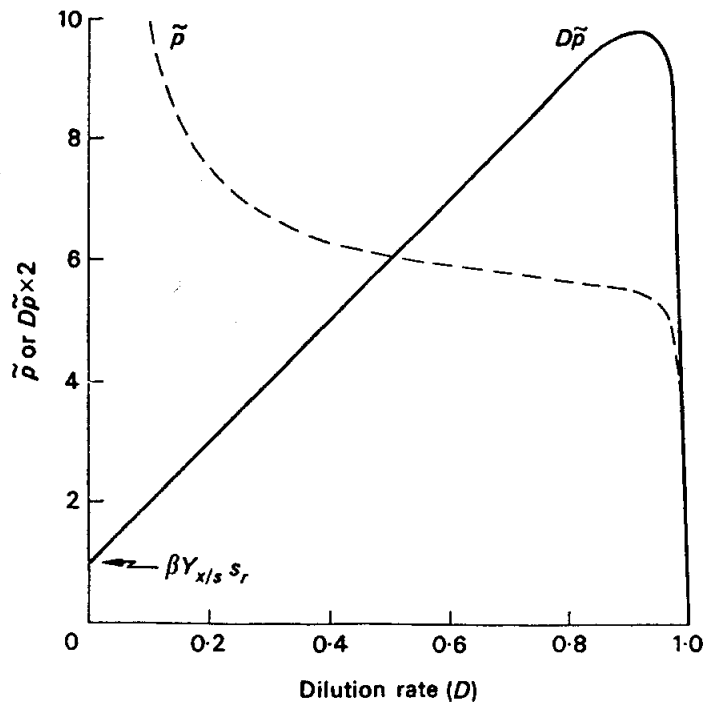
ถ้าผลผลิตเกี่ยวข้องกับ การเจริญเติบโตอย่างเข้มงวดก็อาจเป็นไปได้ว่าความเข้มข้นของผลผลิตและอัตราความเร็วในการออกมาของผลผลิต ($D\bar{p}$) มีการเปลี่ยนแปลงตามค่า D ด้วยวิธีทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงชีวมวล ถ้าค่า q_p เป็นอิสระจากอัตราความเร็วในการเจริญเติบโตความเข้มข้นของผลผลิตจะเปลี่ยนแปลงกลับกันกับอัตราความเร็วในการเจือจาง และตลอดช่วงอันกว้างของอัตราความเร็วในการเจือจางที่เปลี่ยนแปลงไปก็ยัง

คงมีอัตราความเร็วในการออกมาคงที่ (รูปที่ 16.2) อย่างไรก็ตามขณะที่ $D \rightarrow 0$ ในที่สุด q_p ซึ่งคงที่ก็จะเปลี่ยนแปลง เนื่องจากกิจกรรมของ เอนไซม์เริ่มเสื่อมสลายหรือซิมส เทรคที่คอง- การ เริ่มหมดไปอย่างใดอย่างหนึ่ง

รูปที่ 16.2 Non-growth-linked product formation in a chemostat culture when q_p is independent of growth rate. Parameters: concentration of substrate in feed medium $s_r = 10$, $K_s = 0.01$, $Y_{x/s} = 0.5$, $\mu_m = 1.0$, $q_p = 1.0$, \bar{p} = steady-state product concentration, $D\bar{p}$ = output rate for product.

ถ้าผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นมีส่วนหนึ่ง เกี่ยวข้องกับการ เจริญเติบโตแต่อีกส่วนหนึ่ง เป็นอิสระจากอัตราความเร็วในการเจริญเติบโต (สมการที่ 16.10) ความเข้มข้นของ ผลิตภัณฑ์จะเปลี่ยนแปลงตามอัตราความเร็วในการเจือจางดังแสดงในรูปที่ 16.3 อัตราความเร็วในการออกมาของผลิตภัณฑ์เมื่อ $D=0$ ก็จะเป็นส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการ เจริญเติบโตคือ $\beta\bar{x} = \beta Y_{x/s} s_r$

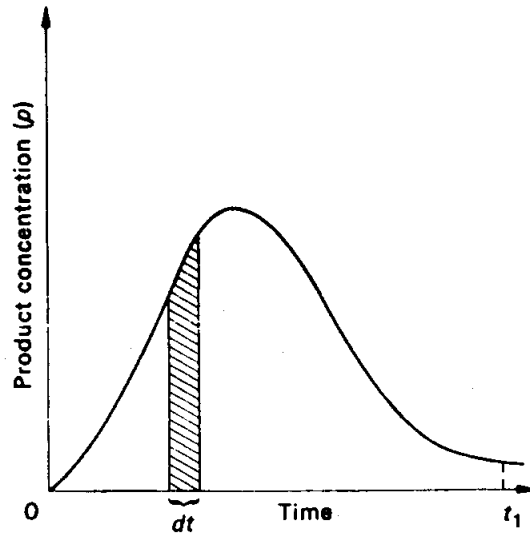
รูปที่ 16.3 Concentration (\bar{p}) and output rate ($D\bar{p}$) of product from chemostat culture when product formation is partly growth-linked, that is $q_p = Y_p \mu + \beta$. Parameters: concentration of substrate in medium feed $s_r = 10$, $K_s = 0.01$, $Y_{x/s} = 0.5$, $Y_{p/x} = 1.0$, $\beta = 0.1$.

16.5.2 การผลิตซ้ำขณะ

ถ้าผลผลิตถูกทำให้เกิดขึ้นได้อย่างซ้ำขณะในการหมักแบบคงที่ทางเคมีก็แสดง
 ในรูปที่ 16.4 ผลผลิตสะสมที่ออกมา (p_c) ตั้งแต่เริ่มต้นเกิดผลผลิตถูกกำหนดได้โดยสมการ

$$p_c = D \int_0^{t_1} p dt \tag{16.22}$$

ค่าอินทิเกรตของ $p dt$ ก็คือพื้นที่ใต้เส้นกราฟ p, t (รูปที่ 16.4) ระหว่างเวลาศูนย์ถึง
 วิธีการนี้ถูกใช้เพื่อประเมินผลผลิตสะสมของอินเทอร์เฟรอนในการหมักแบบคงที่ทางเคมี
 (Tovey et al., 1973)

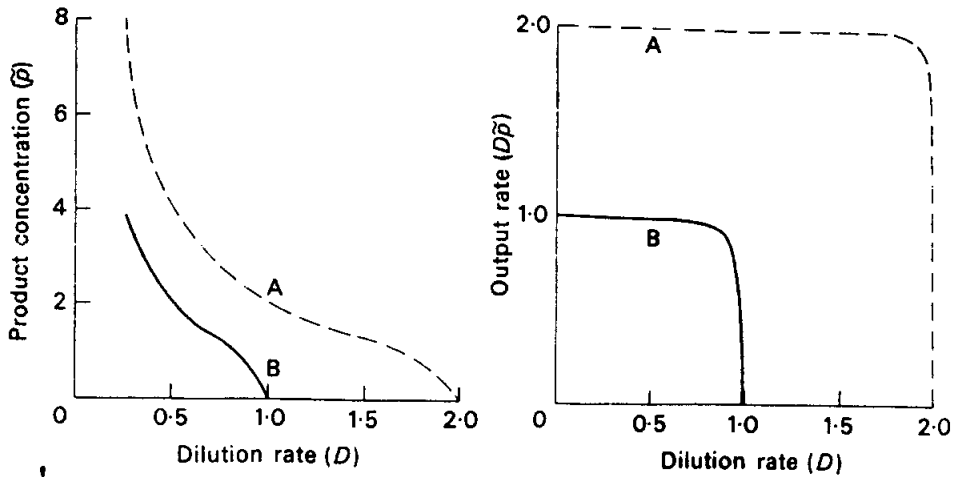
รูปที่ 16.4 Transient formation of product in a chemostat culture with constant biomass and constant dilution rate.

16.5.3 ผลกระทบจากความเข้มข้นของชีวมวล

วิธีทางหนึ่ง เพื่อเพิ่มอัตราความเร็วในการเกิดผลผลิตคือการเพิ่มความเข้มข้นของชีวมวล (สมการที่ 16.11) วิธีการ เพื่อเพิ่มความเข้มข้นของชีวมวลอาจทำได้โดยเพิ่มความเข้มข้นของซับสเตรตที่กำหนดจากอัตราการเจริญเติบโต หรือโดยกำจัดผลผลิตต่าง ๆ ที่ยับยั้งการเจริญเติบโต หรือใช้วิธีการบางอย่างในการเติมชีวมวลย้อนกลับ (ตอนที่ 6.3)

ถ้าการเติมชีวมวลย้อนกลับถูกใช้เมื่อพืชผลหรือประสิทธิภาพในการเกิดผลผลิต ($Y_{p/x}$) คงที่และผลผลิตเป็นสารซึ่งถูกขับออกมานอกเซลล์และเป็นสารที่ละลายน้ำได้ ความเข้มข้นของผลผลิตก็อาจเพิ่มขึ้นได้ไม่เกินค่า $Y_{p/s} s_r$ ซึ่ง s_r คือความเข้มข้นของซับสเตรตที่กำหนดจากอัตราการเจริญเติบโตในสื่อกลางอาหารที่เติมลงไป ในกรณีนี้การเพิ่มขึ้นของอัตราความเร็วในการออกมาของผลผลิตอาจทำได้โดยเพิ่มอัตราความเร็วในการเจือจาง

เมื่อ q_p เป็นอิสระจากอัตราการความเร็วในการเจริญเติบโต ความเข้มข้นของผลิตภัณฑ์ที่อยู่นอกเซลล์ในการหมักแบบคงที่ทางเคมีด้วยการย้อนกลับของชีวมวลจะมากกว่าในการหมักแบบคงที่ทางเคมีอย่างง่ายกว่าปัจจัยเท่ากับสัดส่วนความเข้มข้นของชีวมวลในทั้งสองระบบ (รูปที่ 16.5) ปัจจัยนี้ในทางปฏิบัติก็เหมือนกันกับปัจจัยความเข้มข้นและอัตราการความเร็วในการออกมาก็ถูกทำให้เพิ่มขึ้นโดยปัจจัยเดียวกัน

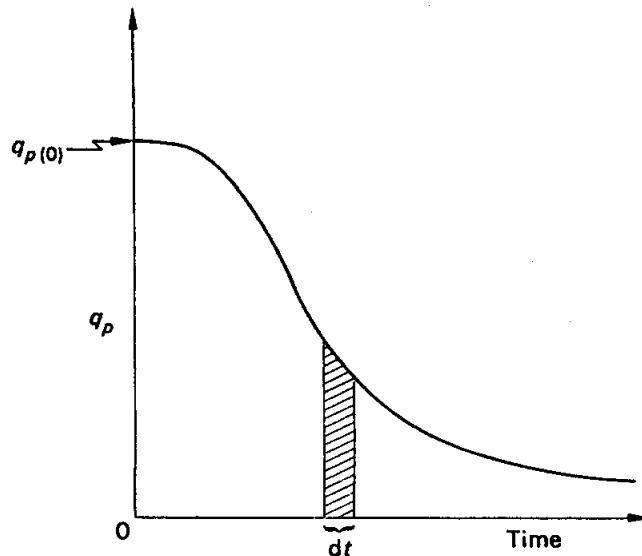
รูปที่ 16.5 Product concentration, \bar{p} and output rate, $D\bar{p}$ in chemostat culture with biomass feedback (broken line A) and without feedback (continuous line B) when q_p is constant; biomass 'concentration' factor = 2.

ในขบวนการ เช่นการผลิตเพนิซิลลินซึ่งการเสื่อมลงของกิจกรรมการผลิตจะเพิ่มขึ้นเมื่ออัตราการความเร็วในการเจริญเติบโตต่ำลงมาถึงขนาดหนึ่ง อัตราการความเร็วในการเจริญเติบโตในการหมักแบบคงที่ทางเคมีจำเป็นต้องรักษาค่า q_p ซึ่งจะถูกทำให้เพิ่มขึ้นโดยปัจจัยความเข้มข้น (α) เนื่องจาก $\mu = \alpha D$ ในสถานะมั่นคง

16.5.4 การเสื่อมลงของกิจกรรมสังเคราะห์ในชีวมวลที่ไม่มีการเจริญเติบโต

ที่อัตราการความเร็วในการเจริญเติบโตต่ำหรือเป็นศูนย์การสังเคราะห์ผลิตภัณฑ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตจะเสื่อมลง การเสื่อมลงของกิจกรรมสังเคราะห์ในชีวมวลที่ไม่มีการเจริญเติบโตภายใต้การหมักแบบคงที่ทางเคมีถูกทำเป็นแบบจำลองได้โดยวิธีทางคังต่อไปนี้ สมมุติว่าการหมักแบบคงที่ทางเคมีสองชั้นตอนถูกทำให้สอดคล้องกันเป็นลำดับ

(ตอนที่ 6.4.1) จนกระทั่งมีการเจริญเติบโตของชีวมวลและการผลิตเอนไซม์ที่มีกิจกรรมตามต้องการปรากฏขึ้นในการหมักขั้นตอนที่หนึ่ง แต่เกิดผลผลิตโดยไม่มี การเจริญเติบโตของชีวมวลปรากฏขึ้นในขั้นตอนที่สอง และถือว่าการหมักในขั้นตอนที่สองถูกป้อนด้วยซับสเตรคที่จำเป็นทุกอย่างเพื่อการสังเคราะห์ที่ต้องการ สมมุติว่าในขั้นตอนที่สองชีวมวลถูกป้องกันไม่ให้มีการเจริญเติบโตโดยการหมักไปของซับสเตรคบางอย่าง แต่ถ้าซับสเตรคนั้นทำหน้าที่เป็นแหล่งของพลังงานก็จำเป็นที่จะเค็มลงไปพอให้เป็นเสียบ้างเพื่อการทำนุบำรุงเท่านั้น จนกระทั่งมีชีวมวลคงที่ จึงถือได้ว่ากิจกรรมการสังเคราะห์ของชีวมวลเสื่อมลงตามปัจจัยบางอย่างของเวลาถึงแสดงในรูปที่ 16.6

รูปที่ 16.6 Decay of synthetic activity (q_p) in an element of biomass as a function of time.

ถ้าให้ df เป็นส่วนของชีวมวลที่มีช่วงระยะเวลาคงอยู่ระหว่าง t ถึง $t+dt$ ดังนั้นอัตราความเร็วในการผลิตที่ได้จากชีวมวลในช่วงระยะเวลาคงอยู่ระหว่าง t และ dt คือ

$$(dp/dt)_t = q_p \times df \quad 16.23$$

ซึ่ง x คือความเข้มข้นของชีวมวล จากลักษณะการกระจายของระยะเวลาคงอยู่ในการหมักแบบคงที่ทางเคมีทำให้สามารถแทนค่า $df = D e^{-Dt} dt$ ได้ดังในตอนที่ 5.4 เมื่ออยู่ในสถานะมั่นคงอัตราความเร็วในการผลิตทั้งหมด (dp/dt) จะเป็นผลรวมของอัตราความเร็วในผลิต

ย่อยทั้งหมดในช่วงระหว่างระยะเวลาอยู่จาก 0 ถึง τ ซึ่ง τ คือเวลาเมื่อ $q_p=0$ ดังนั้น

$$\sum (dp/dt)_i = dp/dt = xD \int_0^\tau q_p e^{-Dt} dt \quad 16.24$$

ถ้าให้ D_{12} เป็นเศษส่วนของอัตราความเร็วในการไหลจากชั้นคอนแรกไปยังชั้นคอนที่สองของขบวนการหมัก ดังนั้นอัตราความเร็วในการออกมาของผลิตภัณฑ์สำหรับชั้นคอนที่สอง เมื่ออยู่ในสถานะมั่นคงอาจถูกกำหนดได้จากความสัมพันธ์คือ

$$\text{output} = \text{input} + \text{production}$$

นั่นก็คือ

$$D_2 \bar{p}_2 = D_{12} \bar{p}_1 + D_2 \bar{x}_2 \int_0^\tau q_p e^{-D_2 t} dt \quad 16.25$$

ซึ่ง \bar{p}_1 และ \bar{p}_2 คือความเข้มข้นของผลิตภัณฑ์จากการหมักในชั้นคอนที่หนึ่งและที่สองตามลำดับ และ \bar{x}_2 คือความเข้มข้นของชีวมวลในชั้นคอนที่สอง ค่าของ q_p ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของ t อาจถูกตรวจสอบได้จากกราฟของอัตราการหมักแบบคงที่ทางเคมีชั้นคอนเดี่ยวด้วยอัตราการไหลของสื่อกลางอาหารและสภาวะอื่น ๆ ถูกทำให้เปลี่ยนแปลงไปเพื่อหยุดยั้งการเจริญเติบโตและกระตุ้นให้เกิดสภาวะต่าง ๆ ขึ้นในชั้นคอนที่สอง (Pirt & Righelato, 1967) การอินทิเกรตสมการที่ 16.25 อาจถูกประเมินได้จากกราฟหรือจากการวิเคราะห์ต่าง ๆ ในกรณีของการหมักเพนิซิลลิน Pirt & Righelato (1967) พบว่าอัตราการตกลงของ q_p จะคงที่ตามสมการคือ

$$q_p = q_{p(0)} - k_p t \quad 16.26$$

แทนค่าสำหรับ q_p ในสมการที่ 16.25 ความเข้มข้นของเพนิซิลลินในชั้นคอนที่สองอาจถูกทำนายได้จากความสัมพันธ์คือ

$$\bar{p}_2 = \frac{D_{12}}{D_2} \bar{p}_1 + \frac{\bar{x}_2}{D_2} \left\{ (e^{-D_2 q_{p(0)}/k_p} - 1) \frac{k_p}{D_2} + q_{p(0)} \right\} \quad 16.27$$

ซึ่งระยะเวลาเมื่อกิจกรรมการสังเคราะห์เพนิซิลลินมีค่าเท่ากับศูนย์ถูกกำหนดโดย $q_{p(0)}/k_p$

ถ้าการเสื่อมลงของกิจกรรมเป็นแบบขยายก็อาจเขียนเป็นสมการได้ว่า $q_p = q_{p(0)} e^{-Kt}$ ซึ่ง K คืออัตราความเร็วคงที่ในการเสื่อมลง เมื่อแทนค่า q_p ในสมการที่ 16.25 จะได้อัตราความเข้มข้นของผลิตภัณฑ์ดังสมการคือ

$$\bar{p}_2 = \frac{D_{12}}{D_2} \bar{p}_1 + \bar{x}_2 q_{p(0)} / (K + D_2) \quad 16.28$$

16.6 การควบคุมการเสื่อมลงของกิจกรรมการสังเคราะห์

ปัญหาการรักษาไว้ซึ่งกิจกรรมการสังเคราะห์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเจริญเติบโต เป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการหมักเมตาโบไลต์ทุติยภูมิเช่น การผลิตเพนิซิลลิน สาเหตุพื้นฐานสี่ประการในการเสื่อมลงของกิจกรรมการสังเคราะห์อาจถูกจำแนกได้ดังต่อไปนี้คือ (1) การยับยั้งโดยเมตาโบไลต์หรือผลผลิต (2) การสูญเสียเมตาโบไลต์สื่อกลางด้วยการแพร่กระจายออกจากชีวมวล (3) การยับยั้งเอนไซม์แบบดาวรที่ย้อนกลับไม่ได้ซึ่งโคบรมายมาแล้วในเรื่อง เอนไซม์ที่ใช้ในการสังเคราะห์กลูตามีน (Holzer & Duntze, 1971) (4) การสลายตัวของแบบย้อนกลับไม่ได้ของเอนไซม์ที่จำเป็นต่อการสังเคราะห์ สาเหตุที่สี่เป็นสาเหตุที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (Thurston, 1972)

สำหรับ Penicillium chrysogenum ซึ่งใช้ในการผลิตเพนิซิลลิน ขบวนการเสื่อมลงในการผลิตจะเกิดขึ้นที่อัตราความเร็วในการเจริญเติบโตต่ำกว่า 0.014 h^{-1} (Pirt & Righelato, 1967) และอัตราความเร็วในการเสื่อมลง เมื่อการเจริญเติบโตหยุดลงจะเปลี่ยนแปลงกลับกันกับอัตราความเร็วในการเจริญเติบโตที่ผ่านมา แตกต่างจากการสูญเสียกิจกรรมของเอนไซม์ 3-ketodehydrogenase จาก Agrobacterium ในเซลล์ที่ไม่มีการเจริญเติบโตคือไม่ขึ้นอยู่กับอัตราความเร็วในการเจริญเติบโตที่แล้วมา (Kurowski et al., 1973) ในกรณีหลังนี้ขีดสเตรทที่กำหนดจากอัตราการเจริญเติบโต มีอิทธิพลบางประการต่ออัตราความเร็วในการเสื่อมลง อิทธิพลนี้จะมีน้อยมากเมื่อใช้คาร์บอนเป็นสิ่งที่กำหนดจากอัตราการเจริญเติบโตแต่จะมีอิทธิพลมากที่สุดเมื่อใช้ฟอสเฟตเป็นสิ่งที่กำหนดจากอัตราการเจริญเติบโต

การสลายตัวของเอนไซม์เนื่องจากการผันเวียนโปรตีนเป็นสิ่งซึ่งมีอยู่เสมอในเซลล์ที่ไม่มีการเจริญเติบโต ดังนั้นสิ่งที่ยับยั้งการผันเวียนโปรตีนอาจลดการเสื่อมสลายลงของเอนไซม์ให้น้อยลงได้ การเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของชีวมวลในขณะที่อัตราความเร็วในการเจริญเติบโตเข้าใกล้ศูนย์จะโคบรมายมาในบทที่ 18

16.7 ผลกระทบของสภาวะแวดล้อมต่อการเกิดผลผลิตจากการหมัก

16.7.1 ค่านำทั่วไป

อิทธิพลของปัจจัยทางสภาพแวดล้อมต่อการเกิดผลผลิตจากการหมักได้ถูกแสดงออกในรูปของความเข้มข้นสูงสุดหรือความเข้มข้นสุดท้ายของผลิตภัณฑ์โดยมีข้อยกเว้นในบางกรณี อย่างไรก็ตามผลกระทบทั้งหมดนี้ได้อธิบายโดยปัจจัยซึ่ง เป็นอิสระต่อกันดังต่อไปนี้

- (1) ความเข้มข้นของชีวมวล (2) อัตราความเร็วในการเกิดผลผลิตเฉพาะ q_p
- (3) พีชผลหรือประสิทธิภาพในการเกิดผลผลิตจากซับสเตรต $Y_{p/s}$ (4) ระยะเวลาสำหรับกิจกรรมในการสังเคราะห์ (5) อัตราความเร็วในการสลายตัวของผลิตภัณฑ์ แต่ในท้ายที่สุดเพื่อความเหมาะสมก็จำเป็นต้องวิเคราะห์ในรูปของปัจจัยทั้งห้าอย่างนี้ อัตราความเร็วในการเจริญเติบโตเฉพาะของชีวมวลมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อผลกระทบสำหรับค่า q_p

สภาวะที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและเหนี่ยวนำให้เกิดกิจกรรมในการสังเคราะห์อาจแตกต่างจากสภาวะที่เหมาะสมต่อการเกิดผลผลิต ตัวอย่าง เช่น การผลิตไรโบฟลาวินดังในตอนที่ 13.5

ผลกระทบต่าง ๆ ที่มีประโยชน์คือผลกระทบที่ทำให้เกิดผลผลิตเพิ่มขึ้น ผลกระทบเนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ ทางเคมีฟิสิกส์ เช่น อุณหภูมิ พีเอช โทนิซิตี และความเครียดออกซิเจนที่ละลายใก้กล่าวถึงมาแล้วทั้งในบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้โดยเฉพาะ ปัจจัยทางโภชนาการที่มีความสำคัญคือ ขบวนการของสารอาหาร โดยเฉพาะแหล่งคาร์บอนและไนโตรเจน, ความเข้มข้นของซับสเตรตโดยเฉพาะในแง่ที่ว่าซับสเตรตนั้นเป็นสิ่งกำหนดจากรัตการเจริญเติบโตหรือไม่ และการเติมหรือจกให้มีสื่อชักนำและสิ่งกระตุ้นการผลิต

16.7.2 แหล่งพลังงานและธาตุคาร์บอน

การมีแหล่งพลังงานและธาตุคาร์บอนบางชนิดมากเกินไปอาจยับยั้งการเกิดผลผลิตได้ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลไกการสกดที่เรียกว่า **catabolite repression**

(Demain, 1972b)

ตัวอย่าง เช่นการยับยั้งการผลิตเพนนิซิลลินและการผลิตพิที่เรียทอกซินโดยน้ำตาลกลูโคสที่เข้มข้นมากเกินไป (Righelato & Van Hemert, 1969b) การสกัดอาจถูกแก้ไขได้โดยการเลือกสรรเปลี่ยนแหล่งธาตุคาร์บอนเสียใหม่ ตัวอย่างเช่นใช้น้ำตาลแลคโตสสำหรับการผลิตเพนนิซิลลิน หรือใช้น้ำตาลมอลโทสสำหรับการผลิตพิที่เรียทอกซิน หรือโดยการเติมให้อย่างค่อนเนื่องที่ละน้อยด้วยแหล่งธาตุคาร์บอนจนกระทั่งไม่ปรากฏว่ามีมากเกินไป การใช้แหล่งธาตุคาร์บอนหลายแหล่งปะปนกันอาจให้ผลผลิตที่ดีกว่าการใช้แหล่งธาตุคาร์บอนเพียงแหล่งเดียว ตัวอย่างเช่นการเติมอะซีเตตปนลงไปในสื่อกลางน้ำตาลกลูโคสจะช่วยเพิ่มผลผลิตกรกกลูตามิกโดยเชื้อ Corynebacterium (Aida, 1972, p. xviii) มีบ่อยครั้งที่เชื้อที่ส่วนผสมของคาร์โบไฮเดรตและไขมันถูกพบว่าให้ผลดีกว่าการใช้คาร์โบไฮเดรตอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นแหล่งธาตุคาร์บอนแต่เพียงแหล่งเดียวสำหรับการหมักสารปฏิชีวนะต่าง ๆ

16.7.3 แหล่งธาตุไนโตรเจน

แหล่งไนโตรเจนที่ใช้กันโดยทั่วไปคือ แอมโมเนีย ไนเตรต กรดอะมิโน เพนโทน และโปรตีน แอมโมเนียที่มากเกินไปอาจยับยั้งการผลิตกรกกลูตามิกโดย Corynebacterium ไคและควยเหตุนี้จึงต้องคอยเติมแหล่งแอมโมเนียให้แก่เชื้อจุลินทรีย์ที่ละน้อยเป็นระยะ ๆ (Kinoshita, 1972, p. 267) ในแง่ที่แตกต่างออกไปคือแอมโมเนียไอออนที่เข้มข้นสูงก็เป็นที่ยินชอบต่อการผลิตแอล-โพรลีนโดย Brevibacterium (Okumura, 1972) แหล่งธาตุไนโตรเจนชั้นซอนเช่น น้ำแฉ่เมล็ดข้าวโพค โปรตีนจากพืช หรือปลาหมัก กระตุ้นให้เกิดการผลิตเมตาโบไลต์ทุติยภูมิด้วยเหตุผลของกลไกที่ยังไม่ทราบแน่ชัด

16.7.4 การขาดแคลนสารอาหาร

การทำให้เกิดผลผลิตมักถูกระงับจากการขาดแคลนสารอาหาร การจำกัดฟอสเฟตจะช่วยกระตุ้นการหมักให้เกิดสารปฏิชีวนะบางชนิด (Demain, 1972b) การขาดแคลนธาตุปลีกย่อยช่วยกระตุ้นการผลิตกรกชิตริกโดย Aspergillus niger และไรโบฟลาวินโดยยีสต์ แต่ทั้งนี้ก็จำเป็นต้องกระทำให้น้ำใจว่าผลกระทบจากการจำกัดขั้บสเตรคไม่ไ้ถูกบิคบังโดยผลของการยับยั้ง เช่น การสกัดโดยเมตาโบไลต์เนื่องจากมีขั้บสเตรคอื่นมากเกินไป

การขาดแคลนไบโอตินช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิกลูตามีนอย่างมากมาย โดยเชื้อ Corynebacterium ผลกระทบเช่นนี้ได้รับการส่งเสริมจากเยื่อหุ้มเซลล์ซึ่งยอมให้ลูตามีนซึมผ่านได้เพิ่มขึ้น (Kinoshita, 1972, p.314) ในกรณีที่มีไบโอตินเข้มข้นสูงมากเกินไปกรรกลูตามีนจำนวนมากจะปรากฏอยู่แต่ภายในเซลล์เนื่องเยื่อหุ้มเซลล์ช่วยป้องกันไม่ให้กรดอะมิโนนี้หนีออกมาออกเซลล์ได้ (Demain, 1972b) การขับกรรกลูตามีนออกนอกเซลล์แบคทีเรียที่เจริญเติบโตอยู่ในสภาพที่มีไบโอตินมากเกินไปอาจทำได้โดยเพิ่มเพนิซิลลินหรือสารที่มีผลกระทบคือผิวเซลล์ลงไปในส่วนกลางอาหาร ผลกระทบเช่นนี้ปรากฏว่าเป็นผลเนื่องมาจากชั้นของผิวเซลล์แบคทีเรียถูกทำให้แตกแยกจึงยอมให้กรรกลูตามีนซึมผ่านไปได้ (Kinoshita, 1972)

16.7.5 สื่อชักนำให้เกิดการผลิต

การเพิ่มสื่อชักนำการผลิตมักกระตุ้นให้มีการสร้างผลผลิต ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือการกระตุ้นการผลิตเพนิซิลลินโดยการเติมกรดเพนิลอะซิติคซึ่งเป็นสื่อโครงสร้างข้างของเพนิซิลลิน-จี ลงไป สื่อชักนำการผลิตจะเพิ่มค่า ได้เป็นหลายเท่าและโน้มน้าวไปสู่การผลิตเพนิซิลลิน-จีมากกว่าการผลิตเพนิซิลลินพวกอื่น ตัวอย่างของสื่อชักนำการผลิตอย่างอื่นที่ช่วยกระตุ้นการหมักได้กล่าวถึงโดย Demain (1972b)

16.7.6 สิ่งกระตุ้นการผลิต

คำว่าสิ่งกระตุ้นหมายถึงสารที่ไม่ใช่สื่อชักนำการผลิตซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงไปเป็นผลผลิตหรือเป็นส่วนประกอบส่วนหนึ่งในโครงสร้างของผลผลิตได้ แต่สามารถกระตุ้นให้เกิดผลผลิตต่าง ๆ ได้โดยเฉพาะ การใช้สิ่งกระตุ้นเหล่านี้ได้ถูกบรรยายสรุปโดย Perlman (1973) ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือการใช้เมไทโอนีนหรือสารที่มีโครงสร้างคล้ายคลึงกันและอนุพันธ์ขึ้นเพื่อกระตุ้นการผลิตซีฟาโลสปอริน-ซี (Drew & Demain, 1973) มารับใช้เรตถูกใช้เพื่อควบคุมการหมักริฟาไมซินในการทำให้เกิดเป็นสารปลักย่อยของริฟาไมซินอย่างหนึ่งได้โดยเฉพาะ (Margalith & Pagani, 1961) การออกซิเดชันของโคเลสทีรอลโดยจุลินทรีย์ไปเป็น androstadiene-3, 17-dione อาจถูกกระตุ้นได้ด้วยสารคีเลติง-เอเจนต์ (Perlman, 1973) การผลิตกรดซิตริกโดย Aspergillus อาจถูกกระตุ้นได้

กว๊วยเมทานอลหรือโพรพานอล (Moyer, 1953) ทั้งนี้อาจเนื่องจากสารเหล่านี้มีผลกระทบท่อกการยอมให้ซึมผ่านได้ของเยื่อหุ้มเซลล์ กว๊วยความเกี่ยวข้องกันนี้สิ่งที่มีอิทธิพลต่อผิวเซลล์ก็อาจกระตุ้นให้เกิดการผลิตโรโบฟลาวินโดยยีสต์ได้ (Domain, 1972b) และการผลิตเอนไซม์บางชนิดที่เข้าร่วมในขบวนการย่อยสลายซีสเตรคเมื่อเริ่มค้นก็เช่นเดียวกัน (Reese, 1972) เป็นซิลโตโอไซยาเนตสามารถกระตุ้นการหมักคลอเตตราไซคลีนได้ (Hostalek et al., 1969) การผลิตคีเมทอลคลอเตตราไซคลีนถูกกระตุ้นโดยการเติมซิลโฟนาไมค์หรืออีโทอินลงไปในเชื้อจุลินทรีย์เพื่อยับยั้งระบบเอนไซม์ในขบวนการเมทีเลชั่น เบนซิมิคาโซลยับยั้งการเจริญเติบโตของ Saccharomyces cerevisiae และกระตุ้นให้เกิดการขับขนตินออกมา (Evans & Brown, 1973) โดยทั่วไปกลไกการทำงานของสิ่งกระตุ้นการผลิตยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัดแต่บางชนิดก็อาจกระทำโดยการยับยั้งหรือกระตุ้นปฏิกิริยาของเอนไซม์โดยเฉพาะ.